

© MARCEL BEKKEN

HAAL HET MAXIMUM UIT DE REINIGING VAN JE VARKENSSTAL

Met het hygiënogrammenproject ondersteunt Veepeiler bedrijven die hun reinigings- en ontsmettingsprocedure willen laten analyseren en – indien nodig – verbeteren. Dankzij het project slaagden bedrijven erin tot een beter resultaat te komen na reinigen en ontsmetten. – *Charlotte Brossé, DGZ*

Bedrijven konden in het kader van het hygiënogrammenproject zowel een compartiment van de kraamstal, batterij als een vleesvarkensstal laten bemonsteren. Dit gebeurt met behulp van afdrukplaatjes die op bacteriële groei het effect van reinigen en ontsmetten nagaan. De bemonstering gebeurde zowel vóór als nadat er advies werd gegeven met betrekking tot de procedure op de individuele bedrijven. Met dit project hielp Veepeiler de deelnemende bedrijven om hun reinigings- en ontsmettingsprocedure te optimaliseren en verbeterpunten in kaart te brengen. Het effect van de gebruikte procedure voor reinigen en ontsmetten werd nagegaan door middel van een eenvoudige methode. Uit de onderzoeken die Veepeiler uitvoerde, bleek een verschil tussen de resultaten

van kraamstal en batterij en die van de vleesvarkensstal. Meerdere bedrijven lieten elk van de drie types stallen bemonsteren. In deze case bespreken we een van de deelnemende bedrijven waar er één duidelijk verschil was in het resultaat tussen de kraamstal en batterij enerzijds (score 1,2 en 1,4) en de vleesvarkensstal (3,8) anderzijds. Ter herinnering, de scores gaan van 0 tot 5 waarbij 0 zeer goed en 5 zeer slecht betekent. We raden aan om zeker te

.....
Ook de hoger gelegen plaatsen verdienen aandacht in het reinigingsprotocol.

streven naar een score kleiner dan of gelijk aan 2. Maar ook dan is vaak nog verbetering mogelijk. Dit bedrijf is geen uitzondering want uit het project bleek dat batterij en kraamstal gemiddeld beter scoren dan de vleesvarkensstallen. Dit suggereert dat er meer aandacht wordt besteed aan het reinigen en ontsmetten in de kraamstal en batterij. Door dieper in te gaan op het reinigings- en ontsmettingsprotocol dat dit bedrijf hanteert, bleek dat dezelfde procedures gevolgd werden voor alle stallen. Een belangrijk verschil was echter het gebruik van reinigings- en ontsmettingsmiddelen. In de vleesvarkensstal werd noch inweek- noch ontsmettingsmiddel gebruikt, terwijl dit in de kraamstal en batterij wel het geval was.

Nieuw protocol blijkt succesvol

Op aanraden van de bedrijfsdierenarts werd het protocol bij de vleesvarkens op dit bedrijf gelijkgeschakeld met dat in de andere compartimenten. Vanaf nu worden inweek- en ontsmettingsmiddelen ook ingezet in de vleesvarkensafdeling. Een tweede staalname werd uitgevoerd na het invoeren van dit nieuwe protocol. De maatregelen bleken succes te hebben: de score van de vleesvarkensstal daalde van gemiddeld 3,8 naar gemiddeld 1,5. Het plafond bleef echter slecht scoren, niet alleen in de vleesvarkensstal maar ook in de andere stallen. Dit kan verklaard worden door het feit dat dit onderdeel van de stal niet mee werd gereinigd en ontsmet. Ook dit blijkt niet uitzonderlijk als we kijken naar de andere deelnemende bedrijven. De hoger gelegen plaatsen (plafond, ventilatie, muur op ooghoogte) scoren op heel wat bedrijven minder goed. Vaak worden deze plekken dan ook niet evenwaardig mee gereinigd en ontsmet. Ze komen misschien niet rechtstreeks in contact met de dieren, maar toch kunnen door stof en condens kiemen terechtkomen op deze oppervlakken. Daarom verdienen ze ook aandacht in het reinigingsprotocol.

Op dit bedrijf was een duidelijke verbetering merkbaar, onder andere dankzij het inzetten van de juiste producten. Inweekmiddelen helpen om biofilms los te weken en zorgen zo voor een beter reinigingsresultaat. Toch is het gebruik van producten alleen geen garantie voor een goed resultaat. In het project bleek dat ook bedrijven die deze middelen gebruiken slecht kunnen scoren. Producten moeten op de juiste manier worden ingezet, maar een zeer grondige reiniging is van even groot belang. Daarbij mogen geen plaatsen worden overgeslagen, dus ook zoals hierboven al aangehaald de moeilijker te reinigen oppervlakken niet, zoals voeder- en drinkbakken of hoger gelegen plaatsen. Na reinigen moet de stal dus visueel proper zijn. Met andere woorden, er mogen geen restanten van rondgespat vuil meer zichtbaar zijn.

Ontsmet zinvol

Wanneer een stal grondig gereinigd is, mag je ervan uitgaan dat de meerderheid van de kiemen verwijderd is. Om een verdere reductie te bekomen, wordt na het reinigen ontsmettingsmiddel gebruikt. Bijna alle deelnemende bedrijven deden dit. Ontsmetten is echter enkel zinvol als het product correct wordt ingezet. Kies dus het geschikte product

1 Voor je begint te ontsmetten moet de stal visueel volledig schoon zijn. 2 Het plafond wordt bij de reiniging vaak, al dan niet bewust, overgeslagen. Door condens en stof verzamelen er zich hier echter ook kiemen die beter verwijderd worden. 3 Vergeet ook de moeilijker bereikbare plaatsen zoals de voederbakken niet.

voor jouw bedrijf en volg de voorschriften, maar zorg er eerst en vooral voor dat de stal grondig gereinigd is. De meeste ontsmettingsmiddelen bevatten meerdere actieve bestanddelen waardoor ze werkzaam zijn tegen een breed spectrum aan kiemen. Daarom is het op de meeste bedrijven aangeraden om zulke producten in te zetten, waardoor er een effect is op verschillende aanwezige kiemen. Indien je echter een specifiek probleem hebt, kan het interessanter zijn om na te gaan of de stoffen in het ontsmettingsmiddel dat je gebruikt wel voldoende werkzaam zijn tegen de bepaalde pathogenen waar je bedrijf mee te kampen heeft. Weinig actieve bestanddelen hebben bijvoorbeeld een goed

effect op het circovirus. Voor deze kiem hebben producten op basis van aldehyden de voorkeur. Niet alleen het type pathogeen dat je wil bestrijden, maar ook tal van andere zaken zoals het type oppervlak en de tijd die beschikbaar is om het product te laten inwerken, spelen mee in het kiezen van het meest geschikte ontsmettingsmiddel. ■

Met al je vragen kan je terecht bij de DGZ-helptdesk via 078 05 05 23 of helptdesk@dgz.be.